

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile înfrumusețate nu se
primesc gratis.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserețe
se primesc la Administrațiunea
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiunilor: o serie
garmonid pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifa și învo-
ială. — **RECLAME** pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA” lase în fiecare zi
Abonamente pentru Anstro-Vagaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajia
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un asem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 75.

Brașov, Luni-Marți 3 (16) Aprilie

1907.

Spargerea adunării dela Beiuș.

De vre-o săptămână ne sosese zilnic știri despre adunări de popor românești oprite. Apponyi ține discursuri în cameră, în cari se fălește că el nu stă la guvern pentru a rezolva acte, ci vrea să consolideze pacea între confesiuni și între neamurile din țară.

Cum se face această consolidare se poate vedea din atitudinea organelor guvernului pe unde au fost oprite adunările, iar mai ales din cele petrecute la Beiuș, unde solgăbirăii au dat de minciună toate afirmațiile guvernului că vrea consolidarea păcii interioare.

Este revoltător a vedea cum își înțeleg în unele ținuturi funcționarii administrativi chemarea. Judecând după faptele lor ei pot fi considerați mai curând de teroriști și anarhiști primejdioși, decât de propagatori și apărători ai păcii dintre diferitele neamuri.

Adunarea convocată la Șomcuta mare a fost de două ori după o altă oprită. Adunarea dela Someșul rece, în comitatul Clujului, a fost interzisă prin ordin solgăbirăesc Sâmbătă, pe cuvânt că pe acolo grasează disenteria. N'are însă decât să citească cineva ce scriu foile pătimase din Cluj contra adunărilor noastre pentru a cunoaște adevăratul motiv al opririi.

Poporul din comunele cercului firește n'a putut fi înștiințat în timp așa de scurt despre aceasta și erides de dimineață a pornit-o la adunare spre Someșul rece. S'a desfășurat o putere de 80 de gendarmi pentru a ținea calea țaranilor. Un dascăl, sub pretext că îndeamnă poporul la adunare, a fost deținut și pedepsit. Toate acestea sunt însă nimic pe lângă ceea ce s'a petrecut în Beiuș. Aseară am primit o telegramă dela Beiuș, care ne spunea că adunarea conchemată pe această zi a fost dizolvată în mod volnic. Am înțeles îndată că și aici scopul a fost de a împiedeca sub un pretext oarecare să se țină

adunarea. Eram deja mai înainte informați despre ordinele secrete ce s'au dat de către solgăbirăii organelor inferioare din Bihor de a urmări cu mare băgare de samă mișcarea națională din sânul poporului român de acolo și de a raporta imediat despre tot ce vor vedea. Eram informați și despre prigonirile, ce s'au pus la cale pentru a teroriza lumea românească din Bihor.

Telegrama ce am primit-o însă azi dimineață despre ceea ce a urmat după dizolvarea adunării din Beiuș, ne-a făcut să vedem că cu ocaziunea aceasta adversarii neamului nostru din acest ținut au urzit un complot mizerabil și scelerat în contra poporului român adunat în Beiuș, ca să bage groază în el și să-și satisfacă poftii patimașe de răzbunare față cu intelectualii români cari au pus la cale această adunare.

S'a întâmplat eri la Beiuș ceea ce s'a fost întâmplat la alegerea din Cehul Salaginului. O ceată de agenți provocatori maghiari au apărut deodată în mijlocul poporului, desigur înarmați în tot chipul, și au început să lovească în dreapta și stânga cauzând vărsare de sânge. Gendarmii inevitabil s'au pus și ei în mișcare, dar nu spre a pedepsi și suprima mișelia agresorilor, ci au năvălit și ei asupra poporului ca să-l scoată din Beiuș cu baioneta. Acțiunea aceasta de teroare ar fi rămas neocompletă dacă ar fi fost îndreptată numai în contra poporului.

Telegrama, ce-o publicăm la alt loc, ne mai spune că urgia s'a îndreptat și contra bărbaților fruntași din sinul inteligenței și că mulți din ei au fost deținuți. Eată cum se consolidează pacea dintre confesiuni și neamuri, despre care a vorbit contele Apponyi cu atâta emfază!

Eată cum lucrează prin comitate solgăbirăii, cărora el, prin proiectul său de lege, le incredințează controlul peste învățătorii școalelor confessionale.

Inzadar sunt toate vorbele și fra-

zele celor din dietă, zadarnice sunt asigurările lor că n'au nici un gând rău față cu naționalitățile nemaghiare, căci fapte ca cele petrecute eri în Beiuș dau de gol toate poftele lor rele și iau vâlul de pe întreaga acțiune culturală inaugurată de Apponyi, arătând-o în toată mizeria ei.

Sunt în mare rătăcire cei ce cred că prin asemenea acte de violență se va suprima și omori spiritul național în poporul român. Istoria ne dă nesfârșite dovezi pe toate paginile ei, că ori ce acțiune de teroare contra poporului a produs reacțiune și a avut efecte cu totul contrare celor ce le-a intenționat.

Adunări de protestare.

Comitetul parochial al bisericii Sf. Nicolae din Scheiul-Brașovului a votat în ședința sa ținută Mercuria trecută un energetic protest în contra proiectului Apponyi. Rezoluțiunea este identică cu cea votată de adunarea de protestare ținută în Brașov.

Sinodul parochial al aceleiași bisericii intrunit eri, a votat de asemenea unanim, o rezoluțiune de protestare prezentată de președ. comitetului parochial Dr. V. Saftu.

Adunarea de protestare din Teaca (com. Cojocna) (Raport special.)

Joi în 11 Aprilie la 11 oare a. m. s'a ținut adunarea poporală de protestare în Teaca, convocată de câțiva fruntași din acest cerc electoral.

Desi în acest cerc electoral nici când nu s'a făcut nici o mișcare politică, adunarea a reușit foarte bine. Au luat parte aproape toți preoții din acest cerc și un număr însemnat de învățători: fiecare în fruntea poporului din comuna sa. Poporul care s'a adunat în număr de peste 2000 de oameni au aclamat cu mare însuflețire de președinte al acestei adunări pe d-l avocat Dr. Eugen Bran, care numeste de notar al adunării pe d-l Simeon Chibulcanean, preot în Cosma.

D-l Dr. Eugen Bran într-o vorbire predată cu multă vervă oratorică, care a electrizat inimile tuturor ascultătorilor arată scopul adunării și declară adunarea de deschisă.

După puțină trăgănare Ekert răspunse:

— Este un vis!
Acum doctorul luă cuvântul:
— Spune! Cred în multe visuri, dar nu în toate.

Ekert, încurajat prin aceasta declarațiune, răspunse:

— Am văzut că arde castelul.
Doctorul părea mai uimit decum voia, dar predicatorul nu voia să audă de așa ceva.

— Du-te acasă și te culcă, ține pentru d-ta visurile și roagă-te lui Dumnezeu, ca să-ți păstreze mintea.

La aceste vorbe Ekert se infuria și cuprins de estas spunea repede tot ce suferise; cum a fost concediat dela flotă, vorbi despre aspirarea țării, despre trufia celor mari, de corupțiunea judecătorilor și încheia cu profetia nenorocirei. Mai cu seamă avertisă el despre iminenta ardere a castelului.

Și când el plecă, reușise să facă o oarecare impresiune asupra ascultătorilor, cari stătuseră muți.

— Ei, inceptu Wallin, ce este Hjärne?
— Pulsul era normal, ochii limpezi, vorbele cu legătură.

Apoi ia cuvântul d-l Dr. Ioan Vescan avocat, care într-o vorbire bine simțită combate proiectul lui Apponyi.

Între însuflețirea generală a poporului mai vorbesc la obiect d-l Teodor Domșa preot în Pintie și d-l Flore Bogdan inginer în Reghin.

După acestea d-l Iuliu Mera, proprietar în Cosma, a cetit următorul proiect de rezoluțiune:

Românii din cercul electoral Teaca (comitatul Cojocna) întruniți în adunare poporală la 11 Aprilie st. n. în Teaca, după ce au discutat proiectul despre raporturile de drept ale școalelor poporale primare și despre salariile învățătorilor comunali și confessionali au adus următoarea

Hotărâre.

I. Adunarea poporală protestează energetic contra proiectului de lege, despre raporturile de drept și despre plata învățătorilor de la școalele confessionale și comunale și pretind de la ministrul instrucțiunii publice retragerea acestui proiect:

— pentru-că vătămă adânc drepturile autonome ale bisericilor românești, garantate prin legile fundamentale ale țării articolii XXXVIII și XLIV din anul 1868 de a înființa și susține școale cu limba lor de propunere și a dispune liber asupra acestora.

— pentru-că dispozițiile acestui proiect sunt contra dreptului firesc și legal al fiecărui cetățean, de a-se cultiva în limba lui.

— pentru-că prin proiectul acesta de lege se face cu neputință copiii de școală a-și câștiga în limba lor, cu care s'au născut și crescut, cunoștințele de lipsă pentru viață și pentru desvoltarea și înaintarea lor culturală, morală, bisericească și patriotică și favorizează numai un neam și cultura aceluia și astfel în loc de bună înțelegere provoacă nemulțămire și ură între fi aceleiași patrii.

— pentru-că nu numai nimicește dreptul garantat prin lege acelor, cari susțin școalele de a hotări singuri numai dânsii limba de propunere a școalelor lor, de a disciplina și supraveghia asupra învățătorilor, ci dictează pedepse aspre senatelor școlare, preoților, învățătorilor, autorităților bisericești în caz când acestea nu se vor îngriji de învățarea limbii maghiare în măsură așa de mare, încât fiecare prunc când ese din școală să știe vorbi și scrie ungurește.

— pentru-că proiectul acesta fără să-și ajungă scopul impune sarcini nouăși grele insuportabile poporului român și atacă limba noastră, pe care peste toate o iubim.

— Dar aceasta izbucnire de nemulțămire?

— Ei, aceasta se poate deduce dela prea mari pretensiuni, sau ca să vorbim ca Plato...

— Vorbește ca Christos, doctore...

Cu o altă ocaziune, acum însă ca învățătura lui Plato asupra amintirii. Omul, care și-a păstrat amintiri slabe la tablourile prototipe, se va simți întotdeauna decepționat, când vede copiii după cum le oferă viața. Sau așa: Tablourile prototipe redau în oglindă copii înverse, care se numește lumea; din cauza aceasta lumea trebuie să apară inversă sensului deștept. Cine știe că oare Ekert nu este un astfel de fugar de sus, care petrece aici numai ca oaspe, sau că are legătură cu cealaltă parte.

— Și visurile sale?
— Cunoști doar visul meu? zise Hjärne.

— L'am auzit, ce e drept, odată, dar l'am uitat.

— Așadar veneam dela Paris și dormii în Colonia. În vis văzui chipul unei femei, care lăsă asupra mea o puternică impresiune. Reîntors la Stockholm revezui pe această femei pe stradă. O urmași și,

FOULETONUL „GAZ. TRANS.”

Bolta elefantului.

De Adolf Strindberg.

În anul 1656, când castelul din Stockholm fu reconstruit, predicatorul curții regelui Carol XI, George Wallin și medicul său Urban Hjärne se aflau în micul salon al conzistorului curții, când intră camerierul Hokan, amicul special al regelui. Cei doi și intrerupseră conversația, deoarece se temeau de puternicul, dar neînsemnatul bărbat, care inceptu să curețe masa de scris.

— Dorești ceva deosebit, Hokan? Inceptu Wallin, care și el se bucura de încrederea regelui, dar în alt chip.

— Este smintitul Ekert, care vrea să obțină o audiență, răspunse Hokan.

— Trebuie să-l privesc de aproape, zise doctorul Hjärne. Lasă-l să intre! Servitorul ieși.

— Ce ideie ai Wallin, despre acest Ekert? Este el smintit? întrebă Hjärne.

— Nu știu. Cunoști istoria lui. Locotenent în flotă, nemulțumit, totdeauna este acuzator al domnilor dela reduțiune; el reușește să convingă pe regele, că i s'a fă-

cut nedreptate, și acum se bucură de o penzie de 250 taleri...

Lars Ekert intră și Hokan dispăru printr-o ușă laterală.

Doctor Hjärne, care fusese în comisiunea pentru vrăjitori și se interesa foarte mult de manifestațiunile neobișnuite ale vieții secrete sufletești, întâmpină pe cel care intra, în strânsă mână cu amabilitate, dar într-un chip că putea să-i pipăie pulsul, pe când el rostea vorbe indiferente.

— Bine ai venit Ekert, șezi un moment, arăți voinic de tot, ai ochii limpezi și obraji roșii. Predicatorul curții se interesează de chestia d-tale. Ce ai de spus?

Ekert privi scrutător pe predicatorul Curții, care era duhovnicul regelui.

— Pot vorbi cu Majestatea Sa? întrebă el.

— Asta nu se poate. Spune-ne nouă chestia.

— Da, dar D-v. nu mă veți crede.

— Este dema de crezut?

— Regele m'a crezut și odată mi-a dat dreptate.

— Aceasta a fost într-o chestiune reală, dar dacă umbli cu visuri, atunci nu te va asculta. Este un vis?

II. Adunarea pretinde introducerea votului universal și secret fără restricțiune, ce ar putea împedea manifestarea nefalsificată a voinței poporului.

III. Pretinde respectarea și executarea legilor despre egala îndreptățire a naționalităților.

IV. Pretinde libertatea de presă și protestează contra terorismului, care țintește să împedea libertatea gândirii și a cuvântului.

V. Adunarea populară aderează intru toate deputațiilor naționaliști români din dieta țării, cari luptă pentru egala îndreptățire a tuturor popoarelor din patrie și îi roagă să apere drepturile școlărilor românești, să se împedea cu toate mijloacele legale ridicarea la valoare de lege a proiectului contelui Apponyi.

VI. Adunarea mulțamește Arhierilor noștri pentru apărarea energică a drepturilor bisericești și școlare românești, izvorul de cultură al poporului românesc în todeauna credincios patriei și tronului. Cerem dela acești iubiți arhierii ai noștri, ca în cas de lipsă să meargă chiar la treptele tronului, talmăcind plânsoarea poporului român în fața împăratului și regelui nostru, care este părinte deopotrivă iubitor al tuturor popoarelor.

VII. În fine adunarea roagă pe deputații naționalităților să organizeze o adunare de protestare a întregului neam românesc.

La sfârșit adunarea salută prin telegramă pe președintele clubului deputaților naționaliști Dr. Teodor Mihali.

În urmă bravul președinte prin o vorbire potrivită închide adunarea populară, iar poporul în ordine exemplară s'a despărțat, ducând la vetrele lor alinarea sufletească și conștiința, că până când conducătorii sunt cu ei, Dumnezeu nu-i va lăsa.

E de însemnat că câțiva oficiali soviniști au încercat să împedea adunarea aceasta, insinuând pe aceiași zigi ei o adunare populară, la care au convocat pe toți învățătorii români din cercul electoral Teaca, dar *bravii noștri învățători și-au exprimat indignarea față de acele apucături corțosești* spunând, că ei una simțesc cu întreaga suflare românească. Astfel temându-se, că adunarea conchemată de ei Români îi vor majorisa au capitulat abținând dela ea.

Protestul sinodului protopopesc gr. or. român al tractului Bran.

Sinodul protopopesc al tractului Bran, ca reprezentanță legală a 23 comune bisericești cu 26.000 de suflete, cari susțin 26 de școle populare cu 41 învățători, în ședința sa din 9 Aprilie 1907 n. a adus următoarea

Hotărâre:

Având în vedere legile fundamentale ale patriei, art. de lege IX și XLIV din anul 1868, încă și azi în vigoare, cari garantează bisericești noastre naționale gr. or. române drepturi, după cari ea își poate susține școlăle sale confesionale în mod autonom,

având în vedere drepturile și datorințele sinodului protopopesc normate în §. 50 al statutului organic al bisericei gr. or. române din Ungaria și Transilvania sancționat de Majestatea Sa Regele,

având în vedere, că, contrar acestor legi, proiectul de lege al ministrului Apponyi referitor la școlăle noastre confesionale

interesă cine este: îi cerui mâna și acum este soția mea Maria Socu.

— Acesta este Paracelsus.

— Acesta, maestre, este Paracelsus pe care nu l'am cunoscut, când eram membru al comisiunii pentru vrăjitorii și farmece.

— Când erai în aceasta comisiune achitai pe vrăjitoare; pentru ce făceai aceasta.

— Pentru că răutatea lor este o pedeapsă suficientă, fiindcă nu credeam în puterea vrăjitoarelor; de când însă experiența m'a învățat, cât de puternică este reaua voință, sunt de altă părere.

— În sfârșit gândurile noastre se nimeresc. Acum voesc să aflu părerea d-tale și a lui Paracelsus asupra revelațiunii, pe care a văzut-o în același timp profesorul Lamdius și asesorul Stjernihövk, când erau membrii în comisiunea pentru farmece.

— Deoarece acești domni luminați, cari nu credeau în reprezentantul obiectiv al răului, și priveau pe mincinos în tradiționala sa făptură, Paracelsus ar numi o proiecțiune sau o formare în fantasmă.

Bine, dar ai ajuns atât de departe ca în laboratorul d-tale chimic să faci aur?

sionale, pus tocmai acum la dezbateri în parlamentul țării, conține în toate privințele dispozițiunii adânc jignitoare a drepturilor noastre bisericești,

având în vedere, că acest proiect, dacă ar deveni lege, ar face imposibilă existența școlălor confesionale, căci ele n'ar mai corespunde menirii lor principale de a întări credința noastră, de a lumina și cultiva poporul nostru în limba, legea și obiceiurile sale strămoșești, și astfel în loc să înainteze poporul nostru în limba, legea și obiceiurile sale strămoșești, și astfel în loc să înainteze poporul nostru mai iute ar da îndărăt în cele culturale;

Sinodul protopopesc al tractului Bran în vederea sortii ce să pregătește școlălor populare confesionale din acest tract, autonomiei bisericești și în vederea primejdiei ce amenință viitorul poporului românesc, protestează sărbătorește în contra pomenitului proiect de lege; și alături cu plăcere la Memorandul adresat în cauza acestui proiect guvernului și dietei de către Prea veneratul episcop gr. or. român, pe care-l roagă a face și mai departe toți pașii ce-i va afla de bun pentru delăturarea aceluia proiect.

Această hotărâre se va publica și se va înainta cât mai curând Excelenței sale Prea Sântitului nostru arhiepiscop și metropolit.

În conformitate cu originalul:

Zărnești, 27 Martie (9 Aprilie) 1907.

Președintele sinodului:

Ioan Dan, protopresbiter onor. adm prot.

Notarul sinodului:

P. Dan.

Călătoria Monarhului la Praga.

Astăzi Majestatea Sa va sosi în Praga unde n'a mai fost de șase ani. Programul spune că va petrece în Praga 14 zile în palatul regal de acolo Hradșin. Este interesant că s'a ales momentul pentru vizita împăratului tocmai acum după executarea reformei electorale pe baza votului universal și în ajunul alegerilor pentru noul parlament. Se fac mari pregătiri pentru primirea monarhului. Pe străzile și piețele Pragei rălfăie steaguri și însemne cehece, iar steaguri negre-galbine lipsesc. În străzile, unde locuiesc Germanii și unde sunt marile magazine germane, vor domina, se zice, culorile negru-galbine.

Unul dintre conducătorii germani din Bohemia, a zis într-o convorbire între altele: »Călătoria împăratului a fost privită din capul locului de către Germani ca o concesione făcută Cehilor, o întărire a prestigiului partidului Cehilor tineri va fi urmarea naturală a călătoriei.

La întrebarea ce efect crede că va avea călătoria împăratului asupra pozițiunii Germanilor din Praga, amintitul conducător progresist (Dr. Eppinger) a răspuns: »Pozițiunea Germanilor din Praga nu mă tem că va deveni mai rea, fiindcă nu văd cum ar putea să le meargă aici Germanilor mai rău decât le merge acum.

Din dieta ungară.

Paragraful cel mai reacționar al proiectului. (Din vorbirea dep. St. C. Pop în ședința dela 9 Apr.)

St. C. Pop: On. Cameră! Acest proiect de lege are un punct din cale afară grav, prin care învățătorul poate să fie făcut adevărat sclav.

Nu fac aur, dar știu cine face aurul.

— Fi prudent doctore și nu căuta lucrurile ascunse.

— Caută și vei găsi, se zice. Pentru ce să nu caut puterile ascunse ale buruienilor și ale petrilor, dacă sunt folositoare oamenilor și le ușurează suferințele.

— Suferințele aduc fericirea...

— Haide să ne întorcem la Ekerot. Să luăm în serios avertismentele sale despre incendiul castelului și să spunem regelui?

— Poate? Mai cu samă că este posibil ca Ekerot să fi auzit ceva despre vre-o incendiare. Ceea-ce privește nemulțumirea sa...

Predicatorul făcu o pauză, ca și când ar fi voit să lase continuarea doctorului, care și zise:

— Starea țării este desperată și acela care poate fi mulțumit, sau îi merge bine, sau este un om nesimțitor, căruia nu-i pasă de suferințele altora.

Acum camerierul Hokan deschise ușa și înăuntru intra Regele; după el urmau doi trabanți cari aduceau o ladă.

(Va urma.)

Nu voi vorbi de procedura disciplinară, atât de nedreaptă, de împrejurarea ne mai pomenită în lume, de a-l pune pe cineva sub două puteri disciplinare. Ci voi vorbi despre acea nenorocire, care iese azi la iveală din toate legile, anume, că sunt cazuri când un învățător amovat poate fi oprit pe timp de cinci ani dela dobândirea unui nou post.

Acest paragraf, on. Cameră, este cel mai reacționar în proiectul de lege. Acest paragraf spune, că este a se considera ca tendință contrară statului orice fapt, care se îndreaptă contra constituției, contra caracterului național al statului, contra unității, a integrității teritoriale, a limbii, a emblemei, a insigniilor, a steagului statului.

O dispoziție disciplinară, care vrea să nimicească existența omului pedepsit pe cale disciplinară — este cea mai mare greșală, ce se poate face. Aceasta nu este numai o măsură draconică, ci este de-a dreptul ne mai pomenită. A-l amova și apoi a-l mai pedepsi pe un învățător, care are, poate, opt copii, cu aceea ca pe un anumit timp să nu-și poată câștiga pâinea, este identic cu a-l face cerșitor. Mă mir, cum o dispoziție ca aceasta s'a putut strecura în proiect. Nu-mi pot închipui, că aceasta s'ar potrivi cu intențiunile d-lui ministru.

Crimă contrară statului! Lucrul acesta e de o labilitate, cum nu se mai poate altfel. Pe baza acestui paragraf îl poți condamna pe oricine. Știi aceasta foarte bine și D-Voastră, mai ales fiind vorba de cazuri politice atât de subtile și nu de crime ordinare. În privința acestora e necesară o altă concepțiune și alt metod de a judeca, fiind și caracterul lor altul.

Foarte bine spune contele Stefan Széchenyi, că adeseori acuzatorul și judecătorul se întâlnesc în aceeași persoană. Foarte adeseori se întâmplă că unul sau altul e judecat pentru crimă contrară statului din cauza unei vorbe necumpănite. Trebuie numai decât ca pe aceștia să-i scoatem din rândul oamenilor de omenie, să-i împiedecăm de a-și câștiga pâinea pe cale cinstită, și să-i trimetem a cerși, împreună cu cei 8 copii ai lor? Dispoziția aceasta este draconică.

Se poate, ca D-voastră să nu știți, cât de ușor i-se poate pune în cărua oricui o crimă politică astăzi, când acuza tradării de patrie e pe toate buzele, când Ungaria nu-i mai încapă pe salvatorii de toată breasla ai patriei. Mie îmi pare bine, când văd la adunare jandarmi. Cel puțin am martori, că nu am aștit împotriva Maghiarilor. Pentru că s'a întâmplat că doisprezece inși au mărturisit că am agitat în Pâncota împotriva Maghiarilor într'un timp, când eu petreacam în Budapesta. (Haritate în centru). — Așa e lumea de astăzi. Atunci, când ațitătorii fără suflet trămbițau în foile lor, că s'au răscolat Românii asupra Maghiarilor, doi învățători au fost prinși și escortați la Arad, unul legat în lanțuri. Ei! Ce credeți, ce a ieșit la iveală? Atunci era mare lucru a fi patriot! S'a aflat, că unul dintre învățători a fost escortat, fiindcă a fasonat contra notarului în un proces de uzurărie. Senatul de acuză l'a pus în libertate pe învățătorul nevinovat.

Sümeği Vilmos: Toate acestea nu-și au aici locul.

Ștefan C. Pop: Vorbesc despre fapte contrare statului. Se pare că nimic nu mai are loc aici și știu, că, după vederile d-lui deputat, mai cu seamă locul nostru nu ar fi aici! (Haritate).

Sümeği Vilmos: Ba zău, că nu. Bine zici!

Ștefan C. Pop: Despre celalalt învățător s'a constatat prin un martor clasic, că l'a denunțat arendașul, fiindcă învățătorul agita în popor contra alcoolismului.

Excelența sa d-l ministru să aibă în vedere exemplele acestea și spiritul corupt, care durere s'a răspândit în timpul din urmă, de când e o libertate fără hotar — pentru acei, cari de dimineața până seara, ba și noaptea — salvează patria.

Cu interpretări »liberale« de felul acesta, nu este învățător între naționalități, pe care să nu-l poți pedepsi pe cale disciplinară. Dacă va fi Bánffy ministru-președinte, el îl va face pe ministrul său de culte ca să înțeleagă altfel »caracterul național«, iar Wekerle, se poate, îl interpretează iarăși altfel. D-sa a răspuns odată, la un discurs al meu, că fac foarte bine, referindu-mă cât de des, la Francisc Deák, d-sa ceasemenea invoacă spiritul lui Deák și tot d-sa a mai declarat, că i-ar plăcea dacă spiritul lui Deák ar plana deasupra acestei sale de ședințe.

Repet, sunt unii, cari interpretează astfel caracterul național, că în acela se cuprind și naționalitățile; dar sunt alții, cari zic, că numai aceia sunt părtași ai »caracterului național«, cari s'au contopit prin asimilare cu rassa maghiară.

Pentru aceea cerem, ca guvernul să nu-și asume alte drepturi, decât acelea, pe cari le are până acum. Legile îi dau drepturi atât de puternice, încât poate să răzune orice tendință contrară statului.

Chestia este foarte arzătoare și ne arde mai cu seamă pe noi. Noi suntem deci, în întâiul loc chemați a atrage atențiunea guvernului asupra împrejurării, că spiritele sunt agitate în țară; dar nu sunt agitate, în urma unor pretinse ațitări ale noastre, ci pentru cauzele, pe cari le-am indicat.

Ședința camerei dela 12 Aprilie.

Dep. Aurel Novac: Instrucțiunea nu poate avea rezultate pozitive decât dacă se va face în limba maternă. D-sa nu ar fi contra ca școlăle toate să devină școlă de stat, dacă s'ar executa în mod cinstit legea naționalităților.

Ministrul Apponyi a ținut azi un discurs, care nu este în consonanță cu actualul proiect de lege; dacă proiectul ar fi pătruns de același spirit ca și vorbirea, el ne ar satisface pe deplin și pe noi (?)

Modificarea propusă de comisie cu privire la măsura în care să fie predată limba maghiară în școală, este mai gravă decât dispoziția textului original, cerând ca copilul de școală să-și exprime cugetările sale în limba maghiară »la înțeles«. Dacă unul din elevi nu va fi în stare a se exprima »la înțeles« vor fi trași la răspundere învățătorul și susțitorii de școlă. De ce? Pentru că tendința acestui proiect nu e alta, decât ca școlile cari nu sunt de stat, să dispară cu încetul. Statul a avut putere să ridice școlăle de stat în comunele unde voia. Dacă n'a făcut-o, una din cauze este că are tendință de a pune mâna pe școlăle noastre pe cale ușoară, fără a se băga în mari cheltuieli. Decifrențiunile curate de care vorbește Apponyi sunt o iluziune. Tendința e și rămâne maghiarizarea.

Ungurii se tot provoacă la împrejurarile din străinătate cari nu se potrivesc cu ale noastre. Noi nu voim să împiedecăm învățarea limbii maghiare, ci voim să ne păstrăm și să ne cultivăm limba noastră. Respinge acuzările de iredentism. Toate învinuirile de lipsă de patriotism ce ni-se aduc nu sunt motivate și pornesc din rea credință.

Ne mai plângem — zice — că d-voastră luați noțiunea de »națiune« în înțeles de rassa și nu în înțeles politic, cum ar trebui să-o luați Diaportor a afirmat, că nu e de ajuns să fim una în sentimente, ci trebuie să nizuim și către unitatea de limbă. E vorba dar de-o singură limbă, de limba maghiară.

Declară că din toate aceste considerațiuni nu poate primi proiectul.

Interpeleția dep. Dr. Polit.

Deputatul sârb Polit și-a desvolțat în ședința de Sâmbătă interpelearea privitor la atitudinea Austro-Ungariei și Rusiei în chestiunea macedoneană. Interpelantul constată că în ciuda convențiunii de la Muerzsteg și uniunea provinciilor turcești nu s'a ameliorat nici decum. Măcelurile continuă. Bandle bulgare, grece și sârbe comit excese. Pe când Grecia și Sârbia deneagă ori ce sprijin bandelor, Bulgaria continuă a susține clandestin bandele bulgare.

Wekerle răspunzând la interpeleare dă amănunte asupra reformelor operate cu succes în Macedonia în urma convențiunii de la Muerzsteg și constată că situațiunea populațiunii din Macedonia s'a îmbunătățit și că opera de pacificarea face considerabile progrese. Nu trebuie a se lăsa cineva să fie indus în eroare de știrile recente asupra activității bandelor bulgare; asemenea știri sunt de ordinar exagerate. Austro-Ungaria și Rusia au primit garanții formale că Bulgaria va face toate sforțările posibile pentru-ca diferitele bande bulgare din Macedonia să nu fie sprijinite dinăuntru Bulgariei. Populațiunea bulgară din Macedonia se adresează agențiilor și consulilor bulgari din Macedonia pentru a le cere sprijinul nu numai în contra bandelor, dar și în toate cestiunile. Aceasta este o neîndoioasă probă, că pacificarea poate cu succes să fie făcută printre Bulgarii din Macedonia.

Deși nu avem probe și date că bandele sârbe și grece erau sprijinite din interiorul Greciei și Sârbiei, totuși am considerat în timpul din urmă de trebuință a adresa cu sprijinul Rusiei și al tuturor puterilor guvernelor sârb și grec o notă pentru a primi aceleași garanții formale pe cari ni le-a dat Bulgaria. Politica noastră este acum de a menține statul-quo în Balcani și în același timp menținerea integrității imperiului turc.

Această politică a noastră și convenținea încheiată cu Rusia pentru realizarea acestei politici continuă și azi fără modificare, cu consimțământul, ajutorul și sprijinul tuturor marilor puteri de resort, ceea ce însemnează bine înțeles că noi nu putem sprijini nici o aspirație, care se îndreptățește în contra autonomiei Macedoniei sau care are de scop de a îmbucătăți Macedonia. Din potrivă ne opunem cu energie acestor aspirații. Intre noi și Anglia nu există nici o deosebire în această privință precum nici în alte chestiuni. Anglia a consimțit ca și celelalte puteri la demersurile noastre, pe cari le-a sprijinit moralmente totdeauna. Aspirațiunile ligei balcanice engleze sunt cu totul private și nu exprimă nici decum politica guvernului englez. Ar fi nedrept de politica noastră de a împiedeca un asemenea proiect economic; noi nu putem decât să încercăm să asigurăm propriile noastre interese economice.

Cronica din afară.

Conflictul româno-grec. Ministrul grec Scuzes, fiind interviewat de către un ziarist, a spus vorbind de România, că după încheierea din viață a ministrului L. Lahovary și mai ales după căderea guvernului Cantacuzino, are speranță că actualul ministru de externe va avea o atitudine mai puțin ostilă decât celălalt. Această știre a făcut pe mulți să creadă că regele Victor Emanuel va interveni pentru o împăcare a celor două țări.

Apropiere între Germania și Franța. Se vorbește mult în cercurile diplomatice din Berlin despre apropiere, ce se pregătește între Germania și Franța și se crede că între ambele state va avea loc o apropiere fericită. Se atribuie o mare importanță prezentei principelui de Monaco în Berlin, care a mai jucat rolul de mijlocitor între Germania și Franța și venirea la Berlin tocmai acum a ambasadorului german din Paris, prințul Radolin. — Aceasta o mai dovedește și gentilețea extraordinară, cu care împăratul Wilhelm primește pe componiștii francezi, ce se află actualmente în Berlin. Se crede că în curând se va face un tratat prin care Germania va face concesii Franței în chestia marocană. La rândul ei va face și Franța concesii, dar nu în chestia liniei ferate Bagdad.

Bulgaria și bandele sârbești. Din Sofia se anunță: Guvernul bulgar printr-o circulară se plânge puterilor contra bandelor sârbești din Macedonia, și cere să se avize. În Sofia se discută mult interesul ce poartă prințul moștenitor al Serbiei acestor bande.

Călătoria regelui Petru în Italia. Din Belgrad se anunță, că în timpul primăverii regele Petru va vizita curtea regală din Roma. După cum se știe regele e în legătură de rudenie cu familia regală italiană. Părechea regală italiană îi va întoarce vizita în timpul verii.

STIRILE ZILEI.

— 2 Aprilie v.

Sinodul parohial al bisericii St. Nicolae din Scheii Brașovului, convocat pe ziua de ieri, s'a ocupat cu raportul comisiei sinodale privitor la activitatea comitetului parohial în anul de gestiune 1906. După ascultarea raportului comitetului și a comisiei sinodale, din care rezultă că afacerile bisericești au fost conduse în deplină regulă, sinodul a votat comitetului absolutiv pentru anul de gestiune 1906.

Reprezentanța orașului Brașov va ține Miercuri în 17 evantual Joi în 18 Aprilie n. adunarea sa generală ordinară în casa Statului. La ordinea zilei sunt 34 obiecte.

»Brașoveana« reuniune de păstrare și imprimat în Brașov. Ni se comunică următoarele: Sub acest nume s'a înființat în Brașov o asociațiune cu scopul de-a înlesni procurarea și depunerea de bani poporului român din Brașov. Adunarea de constituire, ținută ieri, Duminecă, 1(14) Aprilie în fața a vr'o 50 dintre inițiatori a luat în desbatere cei 50 șs, în care se stabilesc activitatea și normativele după care au a se acomoda direcțiunea, comitetul de supraveghere și posesorii de mize. Statutele prezentate au fost primite cu unele mici schimbări, luând cuvântul la desbatere d-nii A. Vlaicu, Oncioiu, I. Savu, I. Murăroiu, Badea, Dr. Străvoiu. Adunarea a fost presădată la început de d-l protopop V. Voinea, apoi de d-l major V. Literat. Secretar a fost numit d-l Dogar. S'a purces la alego-

rea direcțiunii alegându-se cu unanimitate de voturi d-nii V. Voinea, Dr. Eugen Mețian, G. Chelar, G. Navrea, Dr. St. Stinghe, C. Popovici, Il. Savu, N. Colacea, A. Vlaicu și N. Cioc, iar în comitetul de supraveghere d-nii Dr. Al. Strevoiu, A. Ciortea, N. Sulică, N. P. Stinghe și D. Căpătină, casier Vasile Literat, iar comptabil Romul Dogar. Până la întărirea statutelor noiei asociațiunii, observ că o miză costă 50 coroane, plătită cu câte 1 coroană pe săptămână începând cu ziua înscrierii. După întărirea statutelor membrii se pot primi numai cu învoirea direcțiunii. i-u.

Câni turbați. — Dela căpitania orașului primim spre publicare următorul comunicat: Deoarece s'a constatat cu ocaziunea omorării unui câne, în 13 Aprilie n. a. c. turbarea de câni, se dispune în sensul §. 68 al art. de lege VII. din 1888, începând cu ziua de astăzi, pe întregul teritoriu orășnesc o contumație de câni pentru 40 de zile, cu observarea, cumcă câni provăzuți în sensul §. 6 al statutului de câni cu botniță au de a fi conduși afară de aceasta de frânghie, pe când câni de curte sunt de a se ținea legați. Neobservarea acestei publicațiuni se pedepsește conform §-lui 154 pct. i) al art. de lege VII. din 1888 cu o pedeapsă până la 200 cor. Câni, cari umblă liberi pe stradă, se vor ucide în sensul §-lui 188 al ordinațiunii ministeriale pentru executarea amintitei legi, de călăul orășnesc. Contumația aceasta durează până inclusive 22 Mai a. c. — Brașov, în 13 Aprilie 1907.

În grezava catastrofă, pricinuită de deralierea trenului accelerat București—Orșova—Seghedin—Viena și-au pierdut viața d-l și d-na Grigorie Olănescu, cari se aflau în vagonul de durmit. Grigorie Olănescu este fratele senatorului și fostului ministru de finanțe junimist. El voia să plece cu soția sa la Riviera. Poliția din Seghedin a încunștințat pe consulul român din Budapesta, de tragicul sfârșit al lui Olănescu. Studentul universitar român Bosie e foarte grav rănit. Piciorarele îi sunt sfărâmate. El voia să plece la Paris. Căpitanul Marcel Olteanu a oferit salvatorului său, Iosif Wig, suma de 1000 lei.

Revolta în închisoarea din Riga. În închisoarea principală din Riga a izbucnit o revoltă pregătită de mult. Doi deținuți au ucis Sâmbătă dimineața pe pazitori, și au eliberat apoi pe toți deținuții închiși în număr de 2000, cari au desarmat pe toți pazitorii. Directorul închisoarei a telefonat cerând imediat ajutoare militare. Armata sosind a tras salve asupra evadaților. 7 au fost uciși și 12 grav răniți.

Peste mare în balon. D-nii Wegner și Roth din Frankfurt a. M., cari s'au ridicat cu balonul din Dittersfeld, și au trecut în Anglia scoborându-se la Endreby lângă Leicester, sunt cei dintâi oameni cari au trecut marea nordică în balon. Ei s'au înălțat în aer Miercuri seara la oarele 8 și Joi dimineața la oarele 6 și 5 minute s'au coborât din balon. Ei au atins înălțimea de 3000 de metri.

Foamea din Shanghai. După o depeșă sosită din Shanghai, situațiunea în teritoriul lovit de foame se agravează, mijloacele, cari sunt la dispozițiune, fiind insuficiente. Numărul celor lipsiți de hrană este de 10 milioane, dintre cari 3 milioane sunt aproape de a muri de foame. Numărul celor ce mor zilnic de foame este de 5000 aproape. Părinții își dau copiii în schimbul hranei.

Dela Cluj.

Cluj, în 12 Aprilie 1907.

Reuniunea femeilor române. — Reuniunea sodalilor români. — Adunările de protestare. — Sinod protopopesc. — O apucătură soviniștă. — Școala nouă românească în Cluj. — Bancă nouă.

Cu viață satisfacăiune iau condeiul în mână spre a vă relata una alta despre cele petrecute în timpul din urmă în Cluj pe terenul cultural românesc.

Avem aici în Cluj vre-o câteva așezăminte culturale românești, despre cari obște românească poate nu va fi avut ocaziune să ia cunoștință. Poate despre *casina română* vor mai fi având cunoștință unul sau altul. Despre celelalte însă numai atunci se va fi auzit câte ceva, când hidra certelor dintre frați își mai ridică câteodată capul. Intre cele mai nouă așezăminte culturale ale noastre este *Reuniunea femeilor române* »S. Maria«, care din când în când mai aranjează câte o convenire, ori un pom de Crăciun pentru copii săraci, ori vr'o serată literară.

Cam pe la mijlocul lunii trecute își ținu această reuniune adunarea sa generală, cu care ocaziune s'a ales și noul co-

mitet pe 3 ani constător din doamnele: *Ana Pop n. Lemenyi* prezidentă, *Iulia Ranta n. Gal*, *Ecaterina L. Pop*, *Olivia Telia*, *Paulina Popovici*, *Nina Farago*, *Maria Barițiu*, *Maria Pop n. Cioplea*, *Maria Turdean n. Iacobelea*, *Ana Bangur* și *Floarea* (Cormoș membre în comitet; *Grig. Borza*, *Laura Ranta*, *Maria Tîglezan*, d-șoarele *Ana Pop* și *Alexandrina Hossu*, membre suplente, domni *Ioan Nestor* jude de tablă în pens., *Vasile Ranta Buticescu* jude reg. în pens., *Dr. E. Dăinu* protopop, *Dr. A. Frâncu* director de bancă, *Dr. V. Poruțiu* adv., *Dr. I. Florian* capelan și secretar al Reuniunii, ca bărbați de încredere. Intre altele s'a primit o propunere frumoasă a d-lui *Dr. A. Frâncu*, în care se precisează mai detaliat programul de acțiune filantropică și creștinească a reuniunii: cantină pentru copiii săraci de școală, ambulanță pentru bolnavii lipsiți, ajutorarea bătrânilor, etc.

Numai o instituțiune avem în Cluj despre care n'am prea auzit de un timp — cu toate că e cea mai veche, deoarece există aproape de 30 ani, — aceasta este *Reuniunea sodalilor români*. Imprejurările însă au adus cu sine că conducerea acestei reuniuni atât de însemnate din punct de vedere cultural și social, a trecut în mâinile destoinice ale distinsului fruntaș român de *Vas. Ranta*, jude reg. în pens. Noul comitet s'a și pus pe lucru. În înțelesul statutelor s'a decis aranjarea unor conveniri sociale pentru cultivarea sodalilor români. S'a înființat un cor bărbătesc sub conducerea harnicului învățător *Andrei Pora*, care cu zel vrednic de laudă a început să îndeplinească această muncă grea, care în fine fu încununată cu un frumos succes. În 7 Aprilie am asistat la prima *serată literară-muzicală* aranjată de această reuniune a sodalilor. În fața unui public destul de numeros, în mijlocul căruia am zărit pe mai mulți membrii ai inteligenței române din Cluj, d-l president *Vas. Ranta* introduce serata salutând publicul de față într'un discurs bine simțit ținut în limbaj popular. Programul a fost bine alcătuit. Corul tânăr al meseriașilor sub conducerea d-lui inv. *A. Pora* a executat bine vre-o 3 cântece, d-l *Eugen P. Păcurariu*, capelan român unit în Cluj, a citit o *disertație* despre buna chivernisire, spusă pe înțelesul tuturor și într'un limbaj frumos popular, d-l *Dr. I. Cl. Iuga*, cand. de adv., a cântat pe vioară niște cântece din Munții apuseni; d-l inv. *Pora* a declamat o poezie de ale lui Goga.

Terminându-se programul, d-l president mulțamește celor prezenți pentru interesul, ce l'au arătat față de reuniune. Apoi d-l *Dr. E. Dăinu*, protopopul Clujului, aduce elogiul binemeritatei noului comitet în frunte cu vrednicul president, sub a căruia conducere această reuniune deja într'un timp relativ atât de scurt s'a știut prezenta într'un mod atât de frumos în fața publicului. Mulțamește în numele tuturor pentru momentele plăcute ce ne-a procurat și urează succese mari sub era cea nouă a Reuniunii!

Se știe că în *comitetul Clujului*, la inițiativa pornită din Cluj, s'au convocat mai multe adunări de către fruntașii români din comitat și în parte s'au și ținut. Pe jurnaliștii soviniști de aici îi apucă toate năbdăile văzând toate acestea și s'biară ca din gura șarpelui, că »oláh nyelvű magyar tanitok« (ce o fi și asta? Cor.) să n'asculte de »agitatori naționaliști«, ci să treacă în tabăra lor fericitoare(?) de popor. Păi căz doar n'au mâncat învățătorii noștri ceapă cioarei!

(Va urma).

Bibliografie.

A apărut Nr. 261 din »Biblioteca pentru toți«: *Salomea*, dramă de Oscar Wilde, în traducerea poetului *Z. Bărsan*.

Această capodoperă a nfericitului poet și estest englez este una din cele mai subtile și mai artistice creațiuni ale spiritului modern. Dintr'un cunoscut subiect biblic, Wilde a reușit să închege o dramă sguđuitoare, care trece astăzi, cucerind, peste toate scenele europene, în entuziaștele aclamațiuni ale criticilor.

Traducerea e făcută într'o limbă românească aleasă, așa că broșura asta poate satisface cele mai rafinate gusturi literare dela noi.

Prețul minimal de 30 bani o face accesibilă ori și cui. De vânzare la librăria *A. Mureșianu*, Brașov și la editorul *Leon Alcalay*, București.

Zilele acestea va apare »*Tânase Scatin*«, roman de *Duiliu Zamfirescu*, autorul frumousei descrieri »*Viața la țară*« publicată tot în această »Bibliotecă pentru toți«, sub Nr. 162—165.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1907

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

ULTIME STIRI.

Beiuș, 15 Aprilie. (Telegr. part. a »Gaz. Trans.«) *Adunarea națională de ieri a fost disolvată în mod arbitrar și brusc de către solgăbirăul Markovits. Zece maghiari, agenți provocători, au înscenat vărsări de sânge. Gendarmii, aliați cu ei, au continuat măcelul. Românul Vasile Sala din Dragonești a fost rănit de moarte. Românii au fost scoși cu toții cu plumbei și baionete din Beiuș. Mulți Români inteligenți au fost deținuți. Spaimă și revoltă ne mai pomenită. Detalii urmează.*

Cluj, 15 Aprilie. (Telegr. part. a »Gaz. Trans.«) Optzeci de gendarmi au fost mobilizați pentru a opri în cale poporul, care a pornit la adunarea oprită din Someșul-rece. Dascălul *George Trif* a fost deținut fără nici un motiv și pedepsit cu 10 zile arest și 200 coroane, sub pretext că a îndemnat poporul să meargă la adunare. — *Coresp.*

Budapesta, 15 Aprilie. (Telegr. part. a »Gaz. Trans.«) În ședința de astăzi a dietei au luat cuvântul la desbaterea generală a proiectului școlar deputații *Dr. Polit* și *V. Goldiș*, având ca propunători cuvântul de încheiere. Ambii oratori au polemizat și combătut cu mare efect pe *Apponyi*.

Budapesta, 15 Aprilie. Biroului de corespondență unguresc i-se anunță din Hunedoara că Românii adunați în acest orașel din incidentul târgului de țară au purtat însemne române, Căpitanul orașului i-a provocat să îndepărteze însemnele. Doi flăcăi au atârnat mulțimea ca să reziste. Aceștia doi au fost arestați. Poporul în număr de șase până la opt sute oameni au început apoi să bombardeze primăria. Au intervenit apoi gendarmii, cari au împrăștiat mulțimea și au restabilit ordinea.

Românii s'au dus apoi la cârciumă unde au junghiat pe antreprenorul italian *Tullio*, care s'a fost întrepus pentru maghiari. Făptuitorul a fost imediat arestat. Intre cei trei sute de lucrători italieni cari sunt aci angajați domnește mare iritațiune.

Știrea aceasta, a cărei tendențiositate se vede din toată construcția ei, trebuie judecată cu mare rezervă.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor respons. interim.: *Victor Branisce*

Sé capetă pretutindenî

47-421.
Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curăț, albi și sănătoși.

La tipografia și libtaria A. Mureșianu se află de vânzare următoarele:
Cărți literare apărute din editia „Minerva” București.

- N. Petra-Petrescu. Ilie Marin, istoriograf pentru tinerime, localizată după nemțeșce. 193 pag. . Prețul cor. 1.50
- Vasilie Pop, „Domnița Viorica” roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani 20)
- M. Salodeanu. „Floarea Oflită”, roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani 20)
- Ștefan Iosif, „Credințe.” Poezii a cor. 1.50
- Em. Gârleanu-Emilgar, „Bătrânii”, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50
- Eugeniu Bourceanul. „Povestiri din copilărie”. Prețul a . . . cor. 1.50
- M. Eminescu, „Poesii postume”, ediție nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50
- N. N. Beldiceanu. „Chipuri dela Mahala” Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50
- Ion Manolache-Holda. Fete, portrete schițe și nuvele, ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1.50
- Il. Chendi. „Fragmente”. Un șir de interesante articole (informațiuni literare), și sunt o continuare a volumelor „Preludii” și „Foilotone” scrisse. 246 pag. Prețul . . . Lei 2.50
- Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețul Lei 1.50.

M. Sadoveanu. Amintirile căpraru-lui Gheorghită. Pagini 280. Prețul Lei 2. Din operele complete a lui Ioan Creangă a apărut editia a doua. Prețul 1 cor. 50 fil plus 20 b. porto.

„Călăuza stațiilor balneare” de Aurel Scurtu. Prețul 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

„In institutul grafic „Minerva” București a apărut „Opere complete” de N. Nicoleanu, C. Stamati și V. Cârlova la olaltă într-o singură Broșură. Prețuri 1 cor. 50 plus porto 10 bani se poate procura prin Librăria A. Mureșianu Brașov.

In institutul grafic „Minerva” a apărut „Popasuri vânătoarești” de Ion Bârseanu pe 205 pagini formatul octav mare prețul cor. 1.50 bani plus 20 bani porto. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu Brașov.

A apărut „Dac’ăși fi o păsărică” o romanță frumoasă pentru voce și piano, cu-vintele de I. Ioanovits, compusă de d-l Ștefan C. Voicu. op. 1. prețul 80 bani plus 5 bani porto și se poate procura prin Librăria A. Mureșianu Brașov.

Anunț de licitație.

În 22 și 23 Aprilie 1907 se vor vinde cu licitație obiectele ce sau amanetat din 24 Ianuarie 1906 până inclusive 20 Martie 1906 și anume: sub Numărul 1136—1906 până inclusive cu Nr 4083—1906, al căror termin au expirat și nu s’au rescumpărat.

Licitația va avea loc în localul Casei de záloage dela 8 oare până la 11 oare a. m. și în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt:

Giuvaericeale, Clasornice de aur și argint și alte scule de aramă, Cióie, Cositor, Sa-nele, haine bărbătești și femeiești, Cisme, ghete și altele.

Vânzarea se face cu bani gata. Răscumpărarea seu înoirea amanetelor se poate face numai cu o qi înainte de licitație.

În ziua vândării cu licitație nu se permite nici într’un chip a prelungi amanetarea.

Brassó, 30 Martie 1907.

Oficiul cassei de amanete din Brașov. (2793,8—8.)

„PARSIMONIA”
instituit de credit și economii, societate pe acții în Bran.

Convocare.

Onorații acționari ai institutului de credit și de economii „PARSIMONIA”, societate pe acții în Bran, pe baza concludului adunării generale ordinare din ast an să invite în senzul §. 20 din statute cu toată onoarea la ședința generală extraordinară, ce se va ținea în Bran la 9 Maiu a. c. st. n. la 10 oare a. m.

Obiectul va fi: modificarea statutelor.

On. acționari sunt rugați a să prezenta la adunare în număr cât mai mare, pentru a corespunde dispozițiilor provăzute în § 27 din statutele societății.

Bran, în 12 Aprilie 1907.

Direcțiunea.

„PĂSTORUL”
instituit de credit și economii în Timișoara-Fabric.

Concurs

Pentru ocuparea postului de prim-contabil, dotat cu salariu anual de C. 1700, relut de cortel Cor. 300 și tantiema statutară se publică concurs cu terminul de așternerea petițiilor la subscrisa direcțiune până inclusiv la 29 Aprilie 1907.

Reflectanții au să dovedească cunoașterea limbii române, maghiare și germâne; absolvarea vr’unei școale comerciale superioare sau a academiiei comerciale și praxa pentru lucrare independentă în ale contabilității. După servit neescepționabil de un an de zile se pune în prospect definitivizarea.

Timișoara-Fabric, 12 Aprilie 1907.

DIRECȚIUNEA.

Droguerie medicinală
a lui
C. H. NEUSTÄDTER,
BRAȘOV, Strada Porții Nr. 15 (Casele Altstadtër).
Magazinul cel mai bogat și bine asortat în Brașov.
Crema Moligén

este unica și cea mai ideală

Alifie pentru piele

a timpului prezent. Produce în puține oare Teint (pielea feței) delicat, mlădios și fresc. Indispensabilă la pielea aspră a mânilor și a feței, pistrui etc. etc.

Absolut nevătămătoare deoarece nu conține substanțe metalice.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIVERSE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURİ.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciari.

BILANȚURİ.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Coverte, în totă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 88867.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și invioreză

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da imprejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătăle de inimă, șgărciuri de inimă, asemă, auțul greu, șgărciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, reoasă la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, uđul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s’a constatată zădărnica, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis ca se confundă cu aparatul „Volta”, de ore-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficios oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieșinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locni de vânzare pentru țără i streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. coiful strada Kálmán.

Cultivarea feței și a mânilor:

Kaloderma-Gelée, Liodermin, Emolotin, Glycerin și Gellée de caștraveți, Honey Jelly, ș. a. se capătă la

G. Eitel,
Strada Vămei 18.